

# Hromadné občanské řízení soudní

Již dne 1. 7. 2024 nabývá účinnosti zcela nový zákon o hromadném občanském řízení soudním, který obsahuje úpravu hromadných (kolektivních) žalob, jejichž prostřednictvím mohou skupiny spotřebitelů a podnikatelů (splňující kritéria mikropodniku) uplatňovat společně své nároky u soudu.

Umožněním hromadných žalob má dojít zejména k **posílení pozice spotřebitelů a malých podnikatelů při sporech s podnikateli**, které z důvodu svého rozsahu nejsou často jednotlivými osobami vymáhány vzhledem k nepřiměřeným nákladům v poměru k nárokům osob.



Hromadné řízení je v prvním stupni místně a věcně příslušný projednávat vždy Městský soud v Praze.

V rámci hromadného řízení jsou oprávněny podávat žaloby pouze organizace hájící práva spotřebitelů, tzv. spotřebitelské organizace. Tyto organizace, jakožto žalobci, musí být při hromadném jednání vždy zastoupeny advokátem.

Žalobce musí v řízení zastupovat skupinu nejméně 10 osob, jejichž práva nebo oprávněné zájmy vůči žalovanému podnikateli jsou založeny na podobném skutkovém a právním základu.



Členství jednotlivých osob ve skupině, jejichž práva nebo zájmy jsou uplatňovány prostřednictvím hromadné žaloby, je založeno na tzv. opt-in principu. Tento princip spočívá v tom, že každá osoba, která splňuje předpoklady členství ve skupině, má možnost se přihlásit do skupiny pro danou hromadnou žalobu.

Pokud se konkrétní osoba rozhodne neuplatňovat svoje práva prostřednictvím hromadné žaloby, může i nadále uplatňovat svá práva individuální cestou, případně i v rámci jiné hromadné žaloby.



Účastníky hromadného řízení jsou pouze žalobce, zastupující skupinu osob, a žalovaný.

Osoby spadající do skupiny osob, v jejichž zájmu byla hromadná žaloba podána, sice nejsou účastníky řízení, avšak disponují následujícími procesními právy:

- právo vzít zpět svoji přihlášku do skupiny osob,
- právo vyjádřit se k předmětu nebo průběhu řízení,
- právo na informace o průběhu řízení,
- právo nahlížet do spisu,
- právo podávat námitky proti návrhu smíru, návrhu na změnu hromadné žaloby nebo návrhu na její zpětvzetí, a
- právo vyjádřit se k odvolání.



Pro účely zajištění transparentnosti hromadných řízení má být zřízen nový informační systém nazvaný **rejstřík hromadných řízení**. V tomto rejstříku mají být zveřejňovány usnesení o přípustnosti hromadné žaloby spolu s důležitými dokumenty týkajícími se daného hromadného řízení.

Tato transparentnost je pak posílena také povinností žalobce zveřejnit informaci o zahájení hromadného řízení, a to na webových stránkách žalobce, kde spolu s tímto oznámením musí být zveřejněny další stanovené informace, jako např. výzva k přihlášení se do skupiny osob včetně podmínek pro účast ve skupině.

